

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

**Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 8 лютого 2023 року

Глобальні процеси, що відбуваються в останні роки в світі спонукають реформуванню системи вищої освіти. Відбувається зростання академічної мобільності, уніфікація навчальних планів і методів навчання, широкого поширення набувають елементи дистанційної освіти. Одним з основних проявів і наслідків глобалізації є поширення конкуренції в галузі освіти. Входження України в європейську і світову спільноту вищої освіти зумовили впровадження інноваційних підходів до забезпечення якісної освіти. Це вимагає використання в освітньому процесі сучасних інформаційних, методичних та організаційних технологій, що забезпечують формування індивідуальних професійних і соціально значущих компетентностей здобувачів, особливо в умовах поширення коронавірусної інфекції і воєнного стану. Ці надзвичайні умови посилили потребу в нових підходах до навчання, до широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечили б ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії здобувачів і викладачів.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

Палій І.Г., Заїка С.В., Мелашенко С.Г., Чернова І.В.,
Ксенчина К.В., Палій Д.В.

Використання дистанційних технологій для організації післядипломної освіти лікарів у надзвичайних умовах

Повномасштабне вторгнення РФ в Україну зачепило усі сторони суспільного життя, і вища медична освіта не стала винятком. Глобальні процеси, які відбуваються в Україні, стали каталізатором змін в системі післядипломної освіти та поштовхом до пошуку інноваційних методів для якісної підготовки лікарів.

Зокрема, в 2022 році МОЗ скасувало обов'язковий мінімум у 50 балів безперервного професійного розвитку (БПР) на рік. Відтак для атестації у 2023 році необхідно буде подати не 150, а 100 балів БПР, які лікар набрав за 2020 і 2021 роки. Зміни передбачають також зняття обмежень на дистанційне навчання до 2024 року.

Дійсно, у сучасних реаліях неможливо представити діяльність людини в процесі здобуття освіти чи на робочому місці без впливу інформаційних технологій. Це ставить нові вимоги до організації освітньої діяльності і посилює потребу в нових підходах до навчання, вимагає широкомасштабного впровадження онлайн-технологій та ґрунтовних змін у методичних підходах для забезпечення ефективної взаємодії лікарів-курсантів і викладачів.

Варто пам'ятати, що сьогодні дистанційне післядипломне навчання в Україні може повноцінно розвиватися тільки за наявності таких основних складових: нормативно-правової бази; контингенту лікарів; кваліфікованих викладачів; наявності навчальних програм; відповідної матеріально-технічної бази (апаратного і програмного забезпечення (ми використовуємо платформи Skype, Google Meet, Zoom, та Microsoft Teams), високошвидкісних ліній зв'язку).

Важливим структурним елементом дистанційного безперервного професійного розвитку є підготовленість здобувачів, які мають бути з високим рівнем освітньої самомотивації, наполегливими, цілеспрямованими, – отже, мати достатній стартовий рівень освіти і навички самостійної роботи.

Іншим структурним елементом дистанційної освіти є кваліфікований викладацький склад, який володіє сучасними педагогічними та інформаційними технологіями, психологічно готовий до роботи у новому навчально-пізнавальному мережевому середовищі, розуміє потребу постійного оновлення і вдосконалення своїх навчально-методичних матеріалів, що є індивідуально розробленими на основі власного педагогічного та науково-методичного досвіду і є його інтелектуальною власністю.

Однією з найважливіших проблем дистанційного формату БПР є забезпечення відповідних методів і технологій, за яких здобувач є не просто пасивним споживачем інформації, але й бере максимально активну участь у освітньому процесі. Традиційні форми організації освітнього процесу набувають нових особливостей, так, лекції у дистанційному навчанні (на відміну від традиційних аудиторних) не передбачають безпосереднього спілкування з викладачем. Для вирішення цієї проблеми лікарям-здобувачам

БПР в on-line режимі демонструються клінічні ситуації, фото та відео ключових ознак пацієнтів, результати додаткових методів обстеження тощо. В режимі реального часу з використанням сучасних засобів комунікації створюється можливість до активного залучення лікарів до дискусії з вирішення клінічної ситуації, аналізу результатів обстеження пацієнтів, як клінічних, так і лабораторно-інструментальних, надається можливість отримання відповідей на актуальні у клінічній практиці питання.

Таким чином, дистанційне навчання є важливим допоміжним елементом у глобальному освітньому просторі, воно виступає як ефективне доповнення традиційних форм освіти та має стати одним з дієвих методів підвищення конкурентоспроможності ВНМУ ім. М.І. Пирогова в сучасних умовах.

Палій І.Г., Заїка С.В., Мелашенко, Чернова І.В., Ксенчина К.В.

Досвід викладання основ телемедицини, як форми якісного надання медичних послуг, у надзвичайних умовах

Російське вторгнення в Україну в 2022 спричинило критичне навантаження на національну систему охорони здоров'я, що пов'язано не лише зі значними руйнуваннями об'єктів закладів охорони здоров'я, але й підвищенням попиту громадян на різні види медичної допомоги та послуг, які не були пріоритетними до війни. Система охорони здоров'я зазнає також особливого навантаження у зв'язку із міграцією населення (близько 7 млн. українців стали вимушеними переселенцями) та втратами і переміщеннями медичних працівників.

У випадку переміщення медичних працівників або зміни їх місця роботи, комунікація між сімейними лікарями та пацієнтами ускладнюється та вимагає їх віддаленої взаємодії або вибору пацієнтом нового сімейного лікаря та дистанційного оформлення нової декларації. За умов віддаленої взаємодії між пацієнтом та лікарем очікується зростання кількості телемедичних консультацій.

Всесвітня організація охорони здоров'я ще у 2007 році нарахувала близько ста визначень поняття «телемедицина». Сама ж організація прийняла таке загальне визначення цього напрямку: «Надання послуг охорони здоров'я в умовах, коли відстань є критичним фактором, працівниками охорони здоров'я, які використовують інформаційно-комунікаційні технології для обміну необхідною інформацією з метою діагностики, лікування і профілактики захворювань і травм, проведення досліджень і оцінок, а також для безперервної освіти медичних працівників в інтересах поліпшення здоров'я населення і розвитку місцевих громад».

Такий формат медицини допомагає отримати швидко первинну консультацію; проконсультуватися з профільними лікарями, які працюють віддалено; скоротити витрати на лікування; віддалено моніторити стан здоров'я. Наприклад, інтерпретувати результати аналізів лікар може через відеозв'язок, а надіслати йому необхідні дані з лабораторій пацієнту зручно через месенджери чи електронну пошту. Технологічно телемедицина повинна забезпечувати пряму передачу медичної інформації в різних форматах: історія